

رفتاری که بزرگ‌ترین ضربه را به کودک اوتیسم می‌زند

اوتیسم یک اختلال عصبی است که مشکلات جدی در تعاملات اجتماعی، ارتباطات کلامی و غیرکلامی در مبتلایان ایجاد می‌کند؛ چنانچه افراد جامعه با این علائم آشنا نباشند روی مبتلایان به اوتیسم و خانواده‌های آنها فشار مضاعف وارد می‌کند.

به گزارش سایت خبری پرسون، اوتیسم نوعی اختلال و ناتوانی در رشد است؛ به همین دلیل کودکان مبتلا به اوتیسم با مشکلات اجتماعی، رفتاری و کلامی مواجه هستند.

هنوز علت بروز این بیماری به طور دقیق مشخص نشده، اما طبق تحقیقات تاثیر عوامل ژنتیکی و محیطی در بروز اوتیسم ثابت شده است. با این حال تشخیص این عارضه عصبی در سه سال اول زندگی کودک امکان‌پذیر است. بنابراین این سه سال برای کمک به کودکان مبتلا به اوتیسم دوران طلایی محسوب می‌شود.

اما موضوع ما در این مطلب چگونگی تشخیص این نوع بیماری نیست، بلکه مشکلاتی است که کودکان مبتلا به اوتیسم و والدین آنها در جامعه دارند. زیرا هنوز بستر مناسبی برای مبتلایان به اوتیسم در جامعه وجود ندارد و معمولاً افراد جامعه به دلیل ناآگاهی از اوتیسم و علائم آن، درباره رفتارهای این کودکان قضاوت‌های اشتباهی می‌کنند.

نگاه مردم به اوتیسم موجه نیست

در این باره «الهام خالصی» روانشناس و درمانگر کودکان مبتلا به اوتیسم گفت: نگاه مردم به کودکانی که مبتلا به اوتیسم هستند نگاه موجهی نیست. متأسفانه حتی گاهی از سر ناآگاهی نگاه تحقیرآمیزی به این کودکان دارند. رفتار افراد گاهی دلسوزانه و ترحم‌آمیز نیز است.

وی افزود: اما آنچه والدین این دسته از کودکان را بیشتر آزار می‌دهد انگشت اتهامی است که از سوی دوستان و آشنایان به سمت آنها گرفته می‌شود؛ مبنی بر اینکه اگر به موقع درمان را شروع می‌کردید بچه به این روز نمی‌افتاد یا اگر بهتر رسیدگی می‌کردید حتماً زودتر خوب می‌شد. این نوع نگاه خانواده‌های دارای کودک اوتیسم را آزار می‌دهد.

این درمانگر کودکان اوتیسم اضافه کرد: بی‌اغراق می‌توان گفت از صد درصد جامعه آماری شاید فقط ۱۰ تا ۱۵ درصد جامعه با اوتیسم و علائم آن آشنا باشند. زیرا ناآگاهی در این زمینه بسیار کم است و از سوی رسانه‌های عمومی و تاثیرگذار کمتر به این موضوع پرداخته شده است.

خالصی افزود: این نوع نگاه و ناآگاهی فقط به افرادی که درگیر با کودک اوتیسم نیستند ختم نمی‌شود، زیرا حتی برخی از والدینی که کودک مبتلا به اوتیسم دارند هم متوجه نیستند که ریشه اوتیسم ژنتیک و اوتیسم اختلال عصبی-رشدی یا اختلال رفتاری است؛ حتی این خانواده‌ها هم فکر می‌کنند این اختلال عقب‌ماندگی ذهنی است. آنها کودک خود را فاقد هوش می‌دانند در حالی که اصلاً این طور نیست. وقتی برخی از خانواده‌هایی که کودک مبتلا به اوتیسم دارند این طور فکر می‌کنند چه توقعی از مردم عادی می‌توان داشت.

اظهارنظرهای بی‌پایه و بی‌اساس اطرافیان

این روانشناس ادامه داد: خانواده‌هایی هم که ناآگاهی دارند از سوالات نامربوط و ناآگاهانه و همچنین اظهارنظرهای اشتباه و گاهی بی‌پایه و خرافاتی دوستان و آشنایان گلایه دارند. مثلاً مورد داشتیم که مادر بزرگ کودک مبتلا به اوتیسم اصرار می‌کرد باید برای بچه به حرف آوردن بچه به او تخم کبوتر داد! یعنی اگر والدین راه درست را در پیش بگیرند و بخواهند با کمک درمانگرها و روانشناسان این حوزه به درمان کودک خود کمک کنند این دست اظهارنظرها که کم هم نیستند انرژی آنها را در مسیر درمان می‌گیرد.

خالصی گفت: در کل ناآگاهی جامعه و خانواده بیشترین آسیب را به کودک مبتلا به اوتیسم وارد می‌کند؛ تصور کنید دوران طلایی درمان اوتیسم نهایتاً تا ۵ سالگی است؛ از این رو خانواده‌هایی که در این زمینه اطلاعی ندارند چه ضربه بزرگی به آینده کودک مبتلا به اوتیسم می‌زنند. چون این دوران طلایی درمان را از سر ناآگاهی از دست می‌دهند. حتی ممکن است که طیف اوتیسم با از دست دادن این دوران طلایی تغییر کند. به این صورت که اگر اوتیسم کودک خفیف است به متوسط تا شدید تغییر کند.

این درمانگر کودکان اوتیسم ادامه داد: فشارهای اجتماعی نیز روی رفتار والدین بی‌تاثیر نیست؛ کودکان اوتیسم ممکن است در جمع، رفتاری ناهنجار یا بد داشته باشند که از سوی دیگران بی‌ادب تلقی شوند. در حالی که نیاز به گفتار و رفتاردرمانی دارند. والدین نه تنها از این موضوع آسیب می‌بینند، بلکه حتی اگر اندک اطلاعی هم درباره علائم اوتیسم داشته باشند سعی می‌کنند آن را انکار کنند. انکار و عدم پذیرش اینکه فرزندشان با اوتیسم دست و پنجه نرم می‌کند بزرگ‌ترین ضربه را به این کودکان می‌زند. والدین باید این اختلال را در درجه اول بپذیرند، خود را مقصر ندانند و سرزنش نکنند تا بتوانند ارتباط بهتری با کودک برقرار و به روند درمان کمک کنند.

خالصی گفت: ما باید با اطلاع‌رسانی درباره اوتیسم این موضوع را برای افراد جا بیندازیم که کودکان مبتلا به اوتیسم می‌توانند در کنار کودکان دیگر توانمند شوند. برای همین نباید رفتاری خشونت‌آمیز با آنها داشت. این کار هم کودکان و هم خانواده‌های آنها را منزوی می‌کند. درکل باید از رفتارهایی که باعث تحریک کودکان اوتیستیک می‌شود دوری کرد.

این درمانگر کودکان اوتیسم در پایان گفت: اطلاع‌رسانی و آگاهی جامعه از طریق رسانه‌های معتبر، می‌تواند افراد را با مشکلات رفتاری و تفاوت‌های کودکان مبتلا به اوتیسم آشنا کند که البته راه درازی تا این موضوع در پیش داریم. ما باید بدانیم که خانواده‌هایی که کودک اوتیستیک دارند تحت فشار هستند نباید با اظهارنظرهای بی‌جا، نگاه‌های ترحم‌آمیز، سوالات آزاردهنده بر این فشار اضافه کرد.